

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla az Európa Pék Export-Import Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (Nagybajom) I.r., Cerbona Élelmiszeripari és Kereskedelmi Rt. (Székesfehérvár) II.r., Házikenyer Sütőipari Kft. (Nagyatád) III.r., Friss Cipó Sütőipari és Húsfeldolgozó Kft. (Szabás) IV.r. és Egervári Ferenc és társa Bt. (Barcs) V.r. felpereseknek Gazdasági Versenyhivatal (Budapest, hivatkozási szám: Vj-96/2002.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság [3.K.32.468/2005/9.](#) számú ítélete ellen a felperesek által 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította. Az irányadó tényállás szerint a felperesek sütőipari tevékenységet folytató cégek, 2002. évben előállított termékeiket túlnyomó részben Somogy megye déli részén értékesítették. Az alperes versenyfelügyeleti eljárást indított a felperesek, továbbá a Pánovics Sütőde Bt. mint IV.r., a Papp Pékség Kft. mint V.r., Szabó Dezső egyéni vállalkozó mint VIII.r., valamint Mohácsi László egyéni vállalkozó mint IX.r. eljárás alá vont vállalkozás ellen, mert a IV.r. eljárás alá vont vállalkozás bejelentése és előzetes adatgyűjtés alapján feltételezhető volt, hogy Nagyatádon, illetve a közvetlen vonzáskörzetébe tartozó településeken működő pékségek vezetői 2002. május hónapban, két alkalommal megtartott találkozókön a kenyér és a péksütemények árait-illetően egyeztetést tartottak, amely magatartás sértheti a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvénynek (a továbbiakban: Tpv.) a

gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalmáról rendelkező - 11. §-ának (2) bekezdés a) pontjában foglaltakat.

A vizsgálat eredményeként az alperes a 2003. január 16. napján kelt 96/2002. Vj. számú határozatában megállapította, hogy I., II., III.r. felperesek, mint I., II., III.r. eljárás alá vontak, a IV.r. felperes, mint VI.r. eljárás alá vont, az V.r. felperes, mint VII.r. eljárás alá vont, illetve a IV.r. és IX.r. eljárás alá vont vállalkozások jogsértést követtek el a 2002. június hónapban megvalósított, összehangolt magatartáson alapult áremeléseikkel. Az V.r. és VIII.r. eljárás alá vont vállalkozásokkal szemben a Versenytanács az eljárást megszüntette. Az alperes az I.r. felperessel szemben 6.000.000 Ft, a II.r. felperessel szemben 5.000.000 Ft, a III.r. felperessel szemben 600.000 Ft, a IV.r. felperessel szemben 500.000 Ft, az V.r. felperessel szemben 500.000 Ft (a IX.r. eljárás alá vont vállalkozással szemben 600.000 Ft) bírságot szabott ki. Indokolása szerint a vállalkozások képviselői a II.r. felperes ügyvezetőjének kezdeményezésére, amellyel egyetértett az I.r. felperes gazdasági igazgatója is, 2002. május hónapban két alkalommal találkozót tartottak a Nagyatádi Aranykakas Étteremben. A május 13-ai megbeszélésen az I-III.r. felperes és IV-V.r. eljárás alá vont vállalkozások, a május 25-ei találkozón pedig az I.r. és III.r., IV.-V.r. felperesek, a IV. és VIII-IX. rendű eljárás alá vont vállalkozások vettek részt. A találkozókön egyebek mellett a felek tárgyaltak az árak emelésének kérdéséről is, amit az eljárás alá vont vállalkozások nem vitattak. Az is igazolja, miszerint e kérdés a megbeszélésen lényeges témája volt, hogy az I.r. felperes gazdasági igazgatójának határidőnaplójában 2002. május 13-án 14.00 órára az a bejegyzés olvasható: „Kakas vendéglő, Nagyatád áregyeztetés”. Valamennyi eljárás alá vont vállalkozás, az V.r. és VIII.r. kivételével, 2002. június hónapban emelte sütőipari termékeinek árát. Az alperes elismerte, hogy az érintett cégek egybehangzóan akként nyilatkoztak, miszerint a találkozókön nem állapodtak meg az áremelés pontos mértékében és időpontjában. Az azonban nem vitatható, hogy a megbeszéléseken jelezték az áremelés szükségességét és azt követően néhány héten belül emelték is áraikat. Mindez az alperes álláspontja szerint - az áremelés konkrét mértékeitől és körülményeitől függetlenül - a Tpv. 11. §-ának (1) bekezdése szerinti olyan összehangolt magatartásnak minősült, amelynek célja a verseny korlátozása volt. Az alperes megállapította, hogy a Tpv. 13. §-ának (1) bekezdésében foglalt kivétel nem alkalmazható, mivel a versenytársak közötti megállapodás árak megállapítására irányult.

A felperesek keresetükben elsődlegesen jogsértésük hiánya okán a határozat megváltoztatását és a bírságfizetés alóli mentesítésüket, másodlagosan a határozat megváltoztatását és a bírság összegének mérsékelését kérték. Álláspontjuk szerint a Tpv. 11. §-ának (1) bekezdésben foglalt megállapodás közöttük nem jött létre, és a (2) bekezdés a) pontját sem sértették meg. A nagyon eltérő és különböző időpontokban, illetve mértékben bevezetett, szűk körű áremelés miatt az összehangoltság nem állapítható meg. Párhuzamos magatartásuk, amelyre piaci résztvevőként azonos hatásmechanizmus okából (például: a korábbi béremelések addig nem érvényesített hatásai, az üzemanyag, és a működés egyéb költségeinek emelkedéseiből fakadó hatások) kényszerültek, nem tiltott. Utaltak arra, hogy egyetlen olyan adatot sem tárt fel a vizsgálat, hogy a pékek közül bárki kiszorult volna a versenyből, vagy emiatt került volna hátrányosabb helyzetbe. Állították, hogy túlkínálat van az általuk gyártott termékekből, így a csekély mértékű áremelés nem teremtett hátrányos helyzetet. Magatartásukat jogszerűnek találták. Hivatkoztak arra, hogy az alperes adattal nem rendelkezett annak megállapításához, hogy az eljárás alá vont vállalkozások együttes sütőipari értékesítéséből meghatározó súlyt: 35%-ot, illetve 30%-ot képviselt volna az I. és II.r. felperes, és így kockázat nélkül, vagy kisebb kockázattal emelhette az árait. Tévedésre alapot adó megállapításnak minősítették, hogy az egyes cégek árbevétele; nem kizárólag sütőipari termékek előállításából keletkezhet. Utaltak arra, hogy az áremeléssel érintett termékek értéke közel sem azonos a teljes árbevétellel, ezért a határozatban szereplő adatok megtévesztők és félrevezetők. A vizsgált piac behatárolását, azon belül a felperesi gazdasági vállalkozások piaci részesedésének megállapítását önkényesnek és a számítási hibán túlmenően tévesnek tartották. Kifogásolták, hogy a hatóság nem vizsgálta az egyéb termék-előállítók termelési értékét, a kijelölt piac tényleges felvevőképességét és forgalmát, továbbá azt, hogy a felperesek bevétele kizárólagosan milyen tevékenységből származott. Véleményük szerint elmaradt annak bizonyítása is, hogy az érintett cégek megállapodása a piaci csekély jelentőségű volt. 2004. szeptember 3. napján igazságügyi könyvszakértő kirendelését kérték annak megállapítására, hogy az adott ár- és költségarányok mellett termelésük nyereséget eredményező volt-e, az milyen mértékű volt. Gazdasági szakértő kirendelését pedig arra nézve indítványozták, hogy állapítsa meg a felperesek piaci részesedésének arányát.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a felperesek csak előzetes; kapcsolatfelvétel nélkül hivatkozhatnak a párhuzamos magatartás tanúsítására. Fenntartotta, hogy a felperesek áremelése versenykorlátozó hatású volt, a vevők érdekét nem

elvégzett számítást helytállónak találta. Az európai közösségi jog alkalmazhatóságát a jogsértő cselekmény időpontjára figyelemmel vitatta. A szakértői bizonyítást ellenezte.

Az elsőfokú bíróság a IV. rendű eljárás alá vont bejelentőt, továbbá az V.r., VIII.r. égi, IX.r. eljárás alá vont céget nem értesítette a perbe való beavatkozás lehetőségéről.

Az elsőfokú bíróság a 2004. szeptember 3. napján kelt 2.K.30.520/2003/9. számú. ítéletével a kereseteket a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339. § (1) bekezdése alapján elutasította. Indokolása szerint a felperesek által sem vitatottan a térség sütőipari vállalkozásai között 2002. május hónapban két ízben áremeléseket is érintő összejövetelre került sor, majd a találkozásokot követően 2002. június hónap folyamán a felperesek különböző napokon ugyan és eltérő mértékben, de áraikat megemelték. E két körülményt és azokat az, adatokat, amelyek az I.r. felperes gazdasági igazgatójának feljegyzéseiben megtalálhatók voltak, az elsőfokú bíróság úgy értékelte, hogy azok kétségtelenné tették, hogy nem külső körülmények által determinált párhuzamos magatartás tanúsítására került sor, hanem a felperesek maguk határozták el, hogy termékeik árát egységesen emelni fogják. Ezzel pedig a Tptv. 11. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat sértve versenyt korlátozó módon kiküszöbölhetővé vált az egyedileg; érvényesített áremelés forgalomcsökkentő hatása, azzal együtt, hogy az eltérő mértékű áremelés, a bevezetés egy hónapon belüli, ám különböző napjai és a nyereség hiánya csak a jogsértő magatartás súlyát csökkentő tényezőként kerülhetnek értékelésre. A párhuzamos magatartáshoz pedig a felperesek többlétevényállási elemet nem bizonyítottak.

Álláspontja szerint a jogsértés megvalósítása körében az I. és II.r. felperesnek a piaci részesedésük mértékére vonatkozó vitatásnak nincs jelentősége, ugyanis az arány csak az eljárás alá vontak egymás közötti piaci részesedését tükröző arány. Helytállónak találta az alperes azon érvelését, hogy a Tptv. 13. §-ának (2) bekezdése alkalmazására nem kerülhetett sor, mivel az összehangolt magatartás eladási árakra vonatkozott, így nincs szükség a piaci részesedés pontos meghatározására sem. Ebből következően nem eredményezhette a felperesek mentesülését az egyéb előállítók termelési értékeinek, a piac felvevőképességének, forgalmának, a felperesi bevételeknek, a nyereségeknek a feltárására sem.

Az elsőfokú bíróság az álláspontja szerinti legsúlyosabb versenyjogi sérelem megvalósulása miatt, az I. és II.r. felperes kezdeményező szerepe mellett, továbbá a bíróság összegét csökkentő körülmények hiányában a másodlagos kereseti kérelem teljesítésére sem látott lehetőséget. Kifejtette továbbá, hogy Magyarországnak az Európai Unióhoz történő 2004.

május 1-jei csatlakozása okán az alperes nem lehetett tekintettel az európai közösségi szabályokra, így a felperesek e körben előadott kifogásainak vizsgálatára sor sem kerülhetett.

A felperesek fellebbezésükben az ítélet megváltoztatásával kereseti kérelmük teljesítését kérték. Lényegében fenntartották és megismételték a keresetükben foglaltakat, az általuk az elsőfokú eljárás során írásban és szóban előadottakat. Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét érdemi másodfokú elbírálásra nem tartotta alkalmasnak, ezért a 2005. június 8. napján kelt [2.Kf.27.246/2004/4.](#) számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára. Megállapította a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás lényeges szabályát sértette meg azzal, hogy a versenyhivatali eljárásban részt vett IV.r., V.r., VIII.r., IX.r. eljárás alá vont céget nem értesítette a beavatkozás lehetőségéről annak ellenére, hogy az alperes határozatából megállapíthatóan a Tpv. 52. §-a értelmében a felperesek mellett ügyfelei voltak a versenyhivatali eljárásnak, továbbá abban a IV.r. Bt. a Tpv. 69. §-a szerinti bejelentőként vett részt, és az alperes bíróságfizetési kötelezettséget állapított meg a IX.r. eljárás alá vont egyéni vállalkozó terhére is. Rámutatott arra, hogy minden vizsgálat alá vont vállalkozás, így a perről nem értesítettek is kifejtették véleményüket a közigazgatási eljárásban, és mind az alperesi határozat, mind az ítélet részletesen foglalkozott az eljárás alá vontak magatartásával, elemezte a közigazgatási eljárásban kifejtett véleményüket, amelyeket mind az alperes, mind az elsőfokú bíróság értékelt is. Rögzítette, hogy a felperesek által előterjesztett kereset érinti minden eljárás alá vont érdekét, ezért a perbe való beavatkozás lehetőségéről való értesítés elmaradása olyan súlyos eljárási szabálysértés, amely a másodfokú eljárásban nem orvosolható. Az elsőfokú bíróság számára a megismételt eljárásra előírta, hogy minden, a közigazgatási eljárásban résztvevő, de keresetet elő nem terjesztett eljárás alá vontat értesítenie kell a beavatkozás lehetőségéről, majd ezt követően kell döntenie felperesek kereseti kérelméről.

A megismételt eljárásban a másodfokú bíróság útmutatására figyelemmel az elsőfokú bíróság értesítette IV.r., V.r., VIII.r., IX.r. eljárás alá vont cégeket a perbe történt beavatkozás lehetőségéről, akik ezzel nem éltek.

Az elsőfokú bíróság 9. sorszámú ítéletével a felperesek keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában a korábbi ítélet szerint értékelte a felperesek 2002. májusi két találkozáját, a

2002. júniusi ítéletét és megállapította, hogy a felperesek a párhuzamos magatartás tényét nem igazolták. Változatlanul nem tartotta szükségesnek - a Tpv. 13. §-ának (1)-(2) bekezdésére figyelemmel - a piaci részesedés pontos meghatározását. Ez okból a szakértő kirendelését is mellőzte. A Legfelsőbb Bíróság Kf.III.37.535/2002/14. számú ítéletére utalva irrelevánsnak tartotta az európai közösségi jogi szabályozásra történő felperesi hivatkozást. A másodlagos kereseti kérelem körében utalt arra, hogy a felperesek konkrét érvek nélkül kifogásolták a bíróság összegét. A határozati érveket vizsgálva azokat maradéktalanul elfogadta és az alperesi döntést e körben is megalapozottnak találta.

A felperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérték. A tényállást részletesen és pontosan feltárták találták, azonban az abból levont jogi következtetésekkel nem értettek egyet. Állították, hogy eljárási kérdésekben is tévedett az elsőfokú bíróság, amikor mellőzte a Római Szerződés 81. cikkének, valamint az Európai Bizottság 2790/1999. számú határozatának alkalmazását, továbbá akkor is, amikor a bizonyítási teher alakulását értékelte. Arra hivatkoztak, hogy köztudomású tény volt a peres eljárásban a bérek és árak emelkedése és azok költségnövelő hatása. Utaltak arra, hogy 2004. szeptember 2. napján indítványozták szakértő kirendelését a termelés eredményessége és a piaci részesedés megállapítására, azonban ezen indítványuk mellőzésre került, majd a bíróság a terhükre értékelte a párhuzamos magatartás bizonyítottságának hiányát. Erre figyelemmel a szakértő kirendelésére; irányuló bizonyítási indítványukat fenntartották. Változatlanul állították, hogy sem a vételi, sem az eladási árakat nem határozták meg, megállapodás köztük nem jött létre. Piaci részesedésüket továbbra sem tekintették 10%-ot elérőnek. A bizonyítékot; értékelését az egyenlőség elvét sértőnek tartották.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A felperesek fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság a Pp. 256/A. §-ának (1) bekezdés f) pontja alapján az ítélet elleni fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el, a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése szerint a fellebbezési kérelem és fellebbezési ellenkérelem korlátai között vizsgálva az elsőfokú ítéletet.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatokból okszerű következtetésre jutott, jogi okfejtéseivel a másodfokú bíróság egyetértett. A felperesek fellebbezésükben olyan konkrét, a mérlegelés okszerűségét cáfoló, vagy jogszerűségét megdöntő indokot felhozni nem tudtak,

amely az elsőfokú ítélet megváltoztatását megalapozná, olyan új tény, vagy körülményt nem jelöltek meg, amely fellebbezésük kedvezve elbírálását eredményezhetné.

A fellebbezésben foglaltakra utalással mutat rá arra a másodfokú bíróság, hogy az EGK Szerződés 85. Cikke (EK 81. Cikk) a kartellek általános tilalmát mondja ki, ahogyan a Tpv. is, vagyis egyaránt tilos a horizontális és a vertikális kartell. Az előbbiről akkor beszélünk, ha a megállapodás (összehangolt magatartás) versenytársak: között jött létre, valósult meg. A Tpv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások társadalmi szervezetének, a köztestületnek, az egyesülésnek és más hasonló szervezetnek a döntése, amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. A (2) bekezdés a) pontja alapján ez a tilalom vonatkozik különösen a vételi vagy az eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására.

A Tpv. 11.§-ához fűzött törvényi indokolás szerint a vállalkozások közötti gazdasági együttműködés nem tiltott, amennyiben az a verseny tisztaságával és a fogyasztók: érdekeivel nem ellentétes. A vállalkozások azonban a gazdasági verseny kényszerítő hatásainak elkerülése érdekében nem egyszer meg nem engedett eszközökhöz nyúlnak. Ilyennek minősíthető, amikor olyan megállapodást kötnek egymással, illetőleg megállapodás hiányában olyan összehangolt magatartást tanúsítanak, amelyek csak az ebben résztvevők számára biztosítanak előnyöket, a gazdasági versenyt kizárják vagy legalábbis korlátozzák, mindenképpen hátrányt okozva ezzel a fogyasztóknak. Az ilyen versenykorlátozó megállapodások a kartellek.

A vállalkozások magatartása egymástól való függetlenségének követelménye kizár minden olyan közvetlen vagy közvetett kapcsolatot a piaci szereplők között, amelynek célja vagy hatása a versenytársak piaci magatartásának befolyásolása vagy a saját maga által követendő magatartás feltárása a versenytársak előtt.

A kartellmagatartások (megállapodás, összehangolt magatartás, döntés) közül az összehangolt magatartás esetén a piac résztvevői egymásra tekintettel azonos piaci magatartást tanúsítanak, és az összehangolás, egyeztetés révén kizárják a piaci magatartással kapcsolatos bizonytalanságot. A magatartások e tudatos; összehangolására az érintettek közötti közvetlen kapcsolat hiányában is sor kerülhet, lényeg az, hogy a versenytársak tudata

találkozzék, azaz egymás magatartásári tekintettel versenykorlátozóan alakítsák saját magatartásukat.

Az összehangolt magatartást el kell határolni a Tpv. által nem tiltott párhuzamos; magatartástól. Párhuzamos magatartás esetén a piac résztvevői spontán módon, véletlenül azonos, vagy nagymértékben hasonló magatartást tanúsítanak, amelynek: racionális oka van, és amelyre azonos hatásmechanizmus okából - például a nyersanyag piaci árváltozása, valuta leértékelése, stb. - kényszerülnek. Az azonos magatartás akkor bizonyítéka a kartellnak, ha a „párhuzamos” magatartásra egyetlen ésszerű magyarázat a magatartás összehangolása, arra más elfogadható magyarázat nincs. Akkor bizonyított az összehangolt magatartás, ha összehangolás hiányában az adott magatartás racionális ok nélküli, a piac logikája által nem alátámasztott, és életszerűen a létrejött állapot.

A véletlen, spontán, jogszerű magatartás kizár minden közvetlen vagy közvetett kapcsolatfelvételt.

A perben eldöntendő kérdés az volt, hogy a felperesek 2002. júniusában úgy emelték-e az áraikat, hogy magatartásuk a versenykorlátozás tilalmába ütközött, vagy sem.

Az alperes határozati megállapítását arra alapította, hogy a felperesek a 2002. május 13. és 27. napján megtartott megbeszélés keretében az áremelés szükségességéről tárgyaltak, majd a zsemle, a kifli és a fehér kenyér árát - az összehangolt magatartásuk eredményeként - közel azonos időben, ugyan eltérő mértékben, de megemelték 2002 júniusában.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperesek által sem vitatottan megtartott találkozóknak a felperesek magatartásának versenyjogi megítélése szempontjából kiemelkedő szerepe van. A megbeszélés kapcsán az árak kérdésének felmerülését egyik fél sem vitatta, továbbá bizonyíték állt rendelkezésre (feljegyzés) a megbeszélés témáját illetően is. Mindezen túlmenően igazolt az is, hogy a felperesek 2002. júniusában a zsemle, a kifli és a fehér kenyér árát megemelték.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság bizonyítottan találta, hogy a 2002. májusában megtartott megbeszélések során áregyeztetést folytattak, áremelést szorgalmaztak. Az akarategységet bizonyítja a 2002. június első felében tanúsított magatartásuk, mely a zsemle, a kifli, és a fehér kenyér árának megemelése volt.

Rámutat a másodfokú bíróság arra, hogy ha a vállalkozások közötti kapcsolatfelvétel célja (vagy hatása) a vállalkozások piacon tanúsított magatartásának versenytárs(ak) tudomására juttatása (vagy jutása), akkor ez kizárja a vállalkozások által követett magatartások autonóm, egymástól függetlenül tanúsított, spontán, párhuzamos jellegének a megállapíthatóságát. Nem lehet tehát párhuzamos magatartásról, csupán összehangolt magatartásról beszélni, ha egy bizonyos magatartás tanúsítása előtt az érintett vállalkozások közvetlen találkozási szerveznek, azon részt vesznek, ott az árak kialakításáról, jövőbeni magatartásuk lehetséges módosításairól tárgyalnak, különösen ha a célként megfogalmazott ár kinyilvánítására is sor kerül. Ez ugyanis lehetővé teszi a vállalkozásoknak, hogy a versenytársak által követendő árpolitika számításba vételével hozzák meg döntéseiket, határozzák meg piaci magatartásukat, az így hozott döntések függetlennek és spontánnak nem tekinthetők, azok párhuzamossága kizárt.

A megbeszélés létének, témájának és a 2002. június első felében tanúsított áralkotási magatartással kapcsolatos tényeknek a feltárása - kétséget kizáró és az elsőfokú bíróság által is elfogadott bizonyítása - önmagában elegendő volt a jogsértő magatartás megállapításához és a felperesek elmarasztalásához.

A felperesek az alperesi megállapítással szemben azt állították, hogy párhuzamos magatartást tanúsítottak. E körben mutat rá a másodfokú bíróság arra, hogy a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. A felperes köteles tehát a keresetét bizonyítani, az általa előtárt bizonyítékokat kell a bíróságnak a határozatban foglaltakkal ütköztetnie, és a Pp. 2. §-ának (1) bekezdése, illetve a Pp. 339. §-ának (1) bekezdése alapján abban a kérdésben döntenie, hogy a felülvizsgálni kért közigazgatási határozat jogszerű-e, avagy sem.

Ennek megfelelően az eljárás során a felperesek kötelessége lett volna annak igazolása és bizonyítása, hogy szükségszerű piaci mechanizmusok hatására tettek azonos lépéseket, objektív külső folyamatok indították őket a közel azonos idejű és közel azonos szintre történő áremelésre. Ennek igazolásával azonban a felperesek adósok maradtak. A liszt és az energia árak, továbbá a bérköltségek növekedésének általánosságban történő meghivatkozása nem elegendő bizonyíték arra, hogy független vállalkozások miért tanúsítanak azonos magatartást. A felperesek elmulasztották pontosan megjelölni azokat a költségtényezőket, amelyek az egyes vállalkozásokat arra ösztönözték (kényszerítették), hogy 2002. júniusának első felében

(nem korábban, nem később) egyes termékeik árát megemeljék, holott ezeknek az adatoknak a felperesek rendelkezésére kellett állnia, ha ténylegesen ezek ismeretében jártak el. A szakértői bizonyítás ezen tényleges adatok hiányában nem lehetett célra vezető, a feltenni indítványozott kérdés az ügy megítélése szempontjából relevanciával nem bírt, mivel a nyereség mértéke (léte vagy hiánya) önmagában az egyidejű cselekvést nem igazolja. Ennek megfelelően helytállóan rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a felperesek a rájuk eső bizonyítási tehernek nem tettek eleget.

A Fővárosi Ítéltábla a felperesek piaci részesedésük értékelésével és részletes vizsgálatával kapcsolatos kérelmét is alaptalannak találta. Egyet értett az elsőfokú bíróság által a Tptv. 13.§-ának (2) bekezdés a) pontjával kapcsolatosan kifejtett: érvekkel. Ezt megerősítve azt emeli ki, hogy a felperesek megbeszélése és az azt: követően tanúsított magatartása igazolta, hogy az eladási árakat mint versenytársak: meghatározták, így a jogsértés megállapítása és a jogkövetkezmény alkalmazása. szempontjából irreleváns volt, hogy ez a megállapodás csekély jelentőségű volt-e, mivel ez esetben a magatartásuk egyértelműen a tilalom alá esett, rájuk a kivételes rendelkezések nem voltak alkalmazhatók. A piaci részesedésük pontos. megállapításának ez okból perbeli jelentősége nem volt, külön vizsgálata tehát: felesleges volt.

A jogsértés elkövetésének, az alperesi határozat meghozatalának, a peres eljárás, megindulásának időpontjára, továbbá a Magyar Köztársaság Európai Unióhoz való csatlakozásának időpontjára figyelemmel tévesen hivatkoztak a felperesek arra, hogy a Római Szerződés 81. pontját, illetőleg az Európai Bizottság 2790/1999. számú határozatát a döntés meghozatala során figyelembe kellett volna venni. A Magyar Köztársaság a csatlakozással vált közösségi tagállammá, a közösségi jog; alkalmazásának kötelezettsége csak ezen időponttól kezdődően terheli. A csatlakozást: megelőzően elkövetett jogsértés miatt a csatlakozást megelőzően meghozott határozat bírósági felülvizsgálata során nem kérhető számon a közösségi jog alkalmazása. E körben is helytállóan érvelt az elsőfokú bíróság, ezen állásponton a másodfokú bíróság változtatni nem kíván.

A fentiek alapján az alperes helytállóan és jogszerűen jutott - az általa megállapított tények alapján - arra a következtetésre, hogy a felperesek a 2002. júniusi áremeléskor gazdasági versenyt korlátozó magatartásukkal jogsértést követtek el. A törvénysértésre figyelemmel alkalmazott szankció vonatkozásában az alperes indokolási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Helytállóan értékelte, hogy az árak emelésére irányuló összehangolt magatartás - a

gazdasági verseny veszélyeztettségének tükrében - a legsúlyosabb jogsértés. Az I. és II. r. felperes cselekményének megítélésakor helyesen értékelte terhükre megbeszélést kezdeményező szerepüket. Enyhítő körülményként jogszerűen vette figyelembe, hogy a verseny nem szűnt meg, a jogsértés időtartama korlátozott volt, a tágabb földrajzi környezetben működő vállalkozások piacra lépése érdemi akadályokba nem ütközött. Együtműködő magatartásuk értékelése is helytálló volt. Erre figyelemmel megállapította a másodfokú bíróság, hogy az alperes a szankció mértékének meghatározása körében részletesen számot adott a figyelembe vett súlyosító és enyhítő körülményekről, azok okszerűsége nem volt vitatható. Mindezek alapján a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget a kellően indokolt és okszerű érvekkel alátámasztott bírság mellőzésére vagy mérséklésére.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybehagyta.

A sikertelenül fellebbező felperesek a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése és 82. §-ának (2) bekezdése alapján kötelesek az alperes másodfokú perköltségének megfizetésére. A felperesek a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján kötelesek a fellebbezési illeték viselésére.

Budapest, 2007. évi április hó 26. napján